

Zmeny zákonov v oblasti rezortu financií nie sú žiadnou novinkou. Stali sa skôr tradíciou. Ak spomínané zmeny prinesú pozitívne výsledky, je to poriadku. No vždy ich treba vysvetliť. Pokúsime sa o to v rozhovore pre Parlamentný kuriér. Poslanec NR SR a člen Výboru pre financie a rozpočet Eduard ADAMČÍK a redaktorka Parlamentného kuriéra Anna Komová.

Zmeny v daniach, aj keď ohlásené, spravidla prekvapia

Daň pre právnické osoby sa má znížiť novelou zákona od januára 2017. O čo ide konkrétne?

Konkrétne ide o zníženie sadzby dane pre právnické osoby z doterajších 22 na 21 %. Ide o opatrenie v súlade s Programovým vyhlásením vlády, v ktorom sa zaviazala zlepšovať podnikateľské prostredie na Slovensku zároveň s pokračovaním konsolidácie verejných financií. Ministerstvo financií predpokladá pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie v sume od 132 mil. eur v roku 2017 do 153 mil. eur v roku 2019.

V čom je podstatná zmena, čo sa týka daňového zaťaženia?

Mení sa daňové zaťaženie tak, aby sa jednak zlepšilo podnikateľské prostredie a na druhej strane zefektívnil výber daní. Okrem spomínaného zníženia daňového zaťaženia pre právnické osoby táto novela zvyšuje i maximálny limit uplatňovaných paušálnych výdavkov, čím vychádza v ústrety predovšetkým živnostníkom. Rušia sa tiež zdravotné odvody z dividend a zároveň sa zavádza ich zdanenie vo výške 7 %. V prípade zdanenia dividend vláda ustúpila so svojho pôvodného návrhu 15 % o polovicu.

Zdanenie na Slovensku smerom k právnickým osobám je stále vysoké v porovnaní s inými krajinami. Takže zníženie o 1 percento asi nebude zaujímavé?

Treba sa na to pozeráť vo vzťahu k štátnemu rozpočtu. Každé percento zníženia daní právnických osôb znamená pozitívny efekt pre podnikateľov, avšak negatívny pre štát. 1 % znamená sumu 130 mil. eur. Čo sa týka napríklad krajín V4, vý-

razne nižšiu daň má len Maďarsko (10 %), Česko a Poľsko majú daň nastavenú len o 2 percentá nižšie ako Slovensko. Myslí si, že každé znížovanie daňového zaťaženia má pre podnikateľov význam. Pevne verím, že bude i ďalej pokračovať.

Novelou zákona o DPH sa navrhuje vyplácať náhrada za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly, o čo vlastne ide, čo to znamená pre firmy?

Pretože platiteľ dane nemôže počas výkonu kontroly disponovať finančnými prostriedkami vo výške nadmerného odpočtu, bude mu za toto obdobie zadržania nadmerného odpočtu priznaná peňažná náhrada (úrok z nadmerného odpočtu). Nárok na tento úrok má platiteľ dane, ak obdobie zadržania nadmerného odpočtu je viac ako šesť mesiacov od dňa uplynutia lehoty na jeho vrátenie. Takže sa ponecháva štátu určitý čas na to, aby uplatnil svoju právomoc kontrolovať oprávnenosť nadmerného odpočtu bez toho, aby sa na toto obdobie zadržania vzťahoval nárok na úrok z nadmerného odpočtu.

V čom treba vidieť zmenu podľa novely – zaviesť nový inštitút?

Áno, novelou sa zavádza nový inštitút – náhrada za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly. Ide o kompenzáciu platiteľa za to, že správca dane zadrží nadmerný odpočet a nevypláť ho v lehote. Podľa zákona existujú dve bežné lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu pre platiteľov dane s mesačným zdaňovacím obdobím, a to 60 a 30 dní. Lehota pre platiteľov dane so štvrtročným zdaňovacím obdobím je 120 dní. Náhradu za zadržanie nadmer-

ného odpočtu daňový úrad prizná ex offio, ak správca dane neukončí daňovú kontrolu do 6 mesiacov. Výška úroku je stanovená dvojnásobkom základnej sadzby ECB platnej v prvý deň daného kalendárneho roka, za ktorý sa úrok z nadmerného odpočtu počíta. Minimálny úrok sa však stanovuje vo výške 1,5 % pre prípad, ak v danom kalendárnom roku bude dvojnásobok základnej sadzby ECB nižší ako 1,5 %.

Ide o pozitívnu zmenu, ktorá zodpovedá súčasnému stavu daňovej politiky?

Určite. Ide o pokračovanie úsilia o zlepšovanie podnikateľského prostredia. Hoci má prijaté opatrenie o náhrade za zadržanie nadmerného odpočtu počas daňovej kontroly negatívny účinok na rozpočet verejnej správy, zároveň predstavuje pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie. V prípade, že daňová kontrola dopadne pozitívne a nadmerný odpočet sa ukáže ako oprávnený, predstavuje náhrada za zadržanie nadmerného odpočtu aspoň čiastočnú kompenzáciu za nemožnosť nakladať s finančnými prostriedkami.

Čo znamenajú dane z dividend, na koho sa budú vzťahovať?

Novozavedená daň z podielov na zisku (dividend) vo výške 7 % bola prijatá zároveň so zrušením zdravotných odvodov z dividend, ktoré boli vo výške 14 %. Sedempercentná daň sa vzťahuje na skutočného vlastníka týchto príjmov – na fyzické osoby aj na zamestnancov, teda aj na osoby, ktoré nemajú účasť na základnom imaní spoločnosti. Daň sa bude platiť formou zrážky z celej sumy dividendy. Zrušenie platenia zdravotných odvodov z dividend zrovnoprávnilo slovenských zahraničných podnikateľov, pretože táto povinnosť sa týkala len osôb, ktoré mali zdravotné poistenie na Slovensku. Tiež treba pripomenúť, že dividendy sú zdaňované vo väčšine štátov Európskej únie.

Je možné, že tí, ktorí majú vysoké dividendové príjmy, presunú zdanenie do štátov, kde sa tomu vyhnú?

Bolo prijaté ďalšie opatrenie na boj proti daňovým únikom a schránkovým firmám. V prípade vyplácania dividendy právnickou osobou inej právnickej osobe do daňového raja, tá bude zdanená vo výške 35 %. Platí to i v prípade, ak bude právnická osoba prijímať dividendy z daňových rajov. Samozrejme, môžeme predpokladať, že firmy sa budú snažiť optimalizovať vyplácanie dividend i formou prevodov týchto dividend do krajín, kde nie sú zdanené. Ide však aj o spoločenskú zodpovednosť firiem, ktoré sa takto budú snažiť vyhnúť plateniu daní v Slovenskej republike.